

EBEVEYN TUTUMLARI

Bazı insanlar rahattır, bazıları ise tedirgin...

Bazı insanlar anı yaşarlar, bazıları hayatının her anının planını yaparlar.

Bazı insanlar her şeyi mükemmel yapmak isterken bazıları ise akışına bırakırlar...

Uyumlu ve özgür bir aile ortamı içinde tutarlı ve sağlıklı ilişkiler kurarak yaşayan çocuk, özerk bir birey olarak yetişkin yaşamına ulaşabilir. **Anne-baba tutumu;** anne, baba ve çocuk arasındaki etkileşimin türüne denir. Anne, baba ve ailenin diğer bireylerinin çocukla olan etkileşimi, çocuğun ileride nasıl bir birey olacağını etkilemektedir.

MÜKEMMELİYETÇİ TUTUM

-Mükemmeliyetçi anne babalar, çocuklarının gösterdiği başarıyı yeterli bulmayan, çocuklarından hep daha fazlasını bekleyen anne babalardır. Akademik, sosyal, sanatsal, sportif her alanda kusursuz olmalarını beklerler. Çocuktan beklentiler yaşının ve kapasitesinin üzerindedir.

2

-Bu anne babalar çocuklarını sık sık başka çocuklarla kıyaslar, çocuğun yaptığı şeylerde kusur bulmaya meyillidirler. Başarısı ölçüsünde çocuğa sevgi gösterisinde bulunulur.

-Çocuk kendi doğal içgüdüleri ve ağır kurallar arasında sıkışıp kalmış ve sürekli bir iç çatışma halindedir.

-Aşırı hırslı, atak, başarısız, çekingen ve yaşam sevincinden yoksun bir kişilik geliştirebilirler.

-Fikirleri genellikle çok katıdır. Her işte üstün olmak ister ve bunu başaramadığı noktada hayal kırıklığına uğurlar.

AŞIRI KORUYUCU TUTUM

-Anne baba çocuğun her davranışına müdahale eder.

-Sürekli çocuğa yaşından daha küçükmüş gibi davranır.

-Aile aşırı koruyucudur ve sürekli olarak vericidir.

-Çocuğun kendini tanımasını ve yapabileceklerini fark etmesini engelleyen bir tutumdur.

-Çocuğun bireyselleşme çabalarını engelleyen bir tutumdur.

-Bu tutumla yetişen çocuklar; bağımlı kişilik yapısı geliştirirler.

-Çocuk kendi başına karar vermede güçlükler yaşar, kendine güveni yoktur, genellikle tek başına bir işe başlama ve sürdürme becerilerini gösteremezler.

-Çocuk ile sohbette anne baba hiç konuşmadan çocuk isteklerini sıralayıp, istekleri olmadığında (başta yemek yememe olmak üzere) öfke nöbeti yaşayarak anne babaya bağırma gibi davranışlar sergileyebilir.

-Okul ile ilgili sorumlulukları anne-babanın yapmasını ister (ödev yapma, okul çantası hazırlama gibi).

-Bu tutumla yetişen çocukların bazıları utangaç ve çekingen bir kişilik geliştirir. Bazıları ise inatçı, aşırı otoriter, etrafındaki kişilerin haklarını, isteklerini dikkate almayan, onları kullanan, sorumsuz, şımarık bir kişilik geliştirebilir.

3

4

OTORİTER TUTUM

-Çocuğa aşırı baskı ve disiplin uygulanır.

-Sert bakış, sevgiden mahrum bırakma gibi yöntemler görülür.

-Çocuk ile sohbetlerde çocuk sürekli susar ebeveynler düzenli anlatır.

-Çocuk ile ilgili ufak tefek kararları bile anne baba alır ve çocuğa fikri sorulmaz.

-Çocuğun kişilik yapısı, ilgi ve ihtiyaçları dikkate alınmadan kurallar koyulur ve bu kurallara istisnasız itaat etmesi beklenir.

-Çocuğun en ufak yaramazlığı bile ağır cezalar ile sonuçlandırılır. Çocukları ile iletişimleri oldukça yetersiz, soğuk ve serttir.

-Çocuk; sürekli kusurları görüldüğü için streslidir ve hata yapma olasılığı artar. Hata yapan kişileri affetmekte, hoşgörülü olmakta zorluk yaşarlar.

TUTARSIZ TUTUM

-Anne ve babanın çocuk eğitiminde birbirinden farklı tutumlar sergilemesi ya da her birinin zamana, yere ya da duruma göre değişen farklı tutumlar sergilemesidir.

-Tutarsız anne baba tutumunda kuralların ne zaman, nerede uygulanacağı önceden belirlenmemiştir. Çocuk hangi davranışa nasıl tepki alacağını önceden kestiremez.

-Bu çocuklar yaptırma daha fazla direnç gösterir, umursamaz ve saldırgan davranışlarda bulunurlar. Ayrıca bu çocuklarda olumsuz tutumların değişmesi diğer çocuklara oranla daha güçtür.

-Hangi davranışın doğru, hangi davranışın yanlış olduğunu öğrenemez. Ne zaman, nerede, ne yapacağını bilemezler.

DEMOKRATİK TUTUM

-Anne baba çocuğu koşulsuz kabul eder.

-Çocuğa sevgi ile yaklaşır ve onu sevdiğini davranışlarıyla gösterirler.

-Aile çocuğa rehberlik eder, ancak karar çocuğa aittir.

-Bu tutumla yetişen çocuklar; sosyalleşmiş, işbirliğine hazır, arkadaş canlısı, duygusal ve sosyal açıdan dengeli bireylerdir. Çocuk nerde ne yapması gerektiğini bilir. Saygılı, sorumluluklarını bilen ve çevresi ile olumlu ilişkiler kurabilen bireylerdir.

Hazırlayan: Psikolojik Danışman Aydan ÖZEL

BEYKOZ REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

EBEVEYN TUTUMLARI

Kasım,2020

